

---

Hyvinvointilautakunta

---

Aika 21.10.2025 klo 17:00 -

Paikka Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone Aurora

Käsitteltävät asiat

| Asia | Otsikko                                                                                                                                              | Sivu |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 75   | Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus                                                                                                             | 3    |
| 76   | Pöytäkirjantarkastajien valinta                                                                                                                      | 4    |
| 77   | Työjärjestyksen hyväksyminen                                                                                                                         | 5    |
| 78   | Tilannekatsaus Keski-Uudenmaan alueellisesta ruoka-apuhankkeesta                                                                                     | 6    |
| 79   | Aikuisten taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma                                                                                                   | 8    |
| 80   | Puistoruokailun järjestäminen 2026 ja palautteet kesästä 2025                                                                                        | 9    |
| 81   | Osavuosikatsaus 3/2025 Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi                                                                                          | 11   |
| 82   | Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi | 14   |
| 83   | Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin maksut ja taksat 2026                                                                                          | 18   |
| 84   | Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelun tilannekatsaus: nuorisovaltuuston ajatukset ja lasten työpajan 24.9.2025 tulokset               | 19   |
| 85   | Hyvinvointilautakunnan lausunto keskustan alueen kouluverkkoselvitykseen                                                                             | 21   |
| 86   | Hyvinvointilautakunnan kokous- ja seminaariaikataulut 2026                                                                                           | 23   |
| 87   | Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset                                                                                                 | 24   |
| 88   | Ilmoitusasiat                                                                                                                                        | 25   |

---

## Osallistujat

|       |                         |                            |
|-------|-------------------------|----------------------------|
| Läsnä | Nimi                    | Tehtävä                    |
|       | Goltz Pauli             | Puheenjohtaja              |
|       | Koivula Susanna         | Varapuheenjohtaja          |
|       | Kuokkanen Harri         | Jäsen                      |
|       | Luomanen-Kurki Eveliina | Jäsen                      |
|       | Markkanen Eero          | Jäsen                      |
|       | Pöykkö Enni             | Jäsen                      |
|       | Tervo Markus            | Jäsen                      |
|       | Välimäki-Kuronen Raisa  | Jäsen                      |
|       | Välitalo Anu            | Jäsen                      |
| Muu   | Vierikko Tarja          | Kunnanhallituksen edustaja |
|       | Kuusi Sisu              | Nuorisovaltuuston edustaja |
|       | Elo Katja               | Esittelijä                 |
|       | Tikkanen Atte           | Pöytäkirjanpitäjä          |
|       | Kärki Henna             | Asiantuntija               |
|       | Pätsi Mia               |                            |

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**75****Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**76****Pöytäkirjantarkastajien valinta**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Eveliina Luomanen-Kurki ja Eero Markkanen

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**77****Työjärjestyksen hyväksyminen**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

Hallintosäännön mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslistan mukainen työjärjestys.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**78****Tilannekatsaus Keski-Uudenmaan alueellisesta ruoka-apuhankkeesta**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

748/00.04.01/2025

Mäntsälän kunta on mukana Keski-Uudenmaan alueen yhteisessä ruoka-avun valtionavustushankkeessa Ruoka-aputoimintaa Yhteistyössä Keski-Uudellamaalla 2025–2026. Hanke on Tuusulan, Hyvinkään, Järvenpään, Nurmijärven, Mäntsälän, Pornaisten ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteishanke. Lisäksi hankkeen osatoteuttajina ovat alueen keskeiset ruoka-aputoimijat verkostoineen.

Tuusulan kunta hallinnoi kuuden kunnan ja hyvinvointialueen yhteishanketta, jossa ohjataan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen myöntämää rahoitusta osatoteuttajina olevien järjestöjen ja seurakuntien käyttöön. Rahoitus on tarkoitettu ruoka-aputoiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Hankkeessa koordinoidaan myös toimijoiden välistä yhteistyötä ja edistetään yhteisiä tavoitteita. Se on jatkoa vuoden 2024 ruoka-avun hankeyhteistyölle.

Monialainen verkosto edistää asukkaiden ja erityisesti ruoka-avun asiakkaiden hyvinvointia ja osallisuutta mahdollistaen ruoka-avun järjestämisen järjestöjen, seurakuntien ja erilaisten yhteisöjen toimesta ja yhteistyöllä Keski-Uudellamaalla. Samalla edistetään palvelujen parempaa saavutettavuutta ruoka-avussa asioiville. Ruoka-avussa hyödynnetään kestäväällä tavalla hävikkiruokaa ohjaamalla sitä ihmisten ravinnoksi. Sen yhteydessä myös lisätään ihmisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksia ja mahdollistetaan työtehtäviä vapaaehtoistyöntekijöille ja työllisyyttä edistävässä toimissa oleville.

Hankkeessa vahvistetaan allianssimallista, eri sektorirajat ylittävää verkostoyhteistyötä ja kehitetään edelleen alueella jo toimivaa, elintarvikkeiden keskitettyä logistiikkaa toteuttavaa toimintamallia. Ruoka-apua toteuttavia järjestöjä tuetaan sekä taloudellisesti, että toimitiloja mahdollistamalla, sekä ohjaamalla toimintaa kohti kestävämpiä rakenteita.

Ruoka-aputoimijoita tuetaan toiminnan järjestämisessä ja kootaan yhteistyöhön. Ruoka-aputoiminnan hankeyhteistyö kuntien, seurakuntien ja hyvinvointialueen kanssa on osa laajempaa hyvinvointipoliittista kokonaisuutta, jossa hyte-johto ja eri sektoreiden asiantuntijat tekevät tiivistä kehitysyhteistyötä.

Ruoka-apuhankkeen tavoitteita ja toteutusta, sekä aiemman hankkeen tuloksia yleisesti ja Mäntsälän osalta esittelee hankekoordinaattori Henna Kärki.

Valmistelija

Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Jasmin Airinen, sähköposti  
jasmin.airinen(@)mantsala.fi

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta merkitsee alueellisen ruoka-apuhankkeen tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**79****Aikuisten taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

760/12.08.00/2025

Mäntsälän kansalaisopistossa on järjestetty aikuisille kuvataiteen taiteen perusopetusta. Syksyllä 2025 päätoiminen kuvataiteenopettaja Elina Julin laati aikuisten kuvataiteen opintojen eli Atpo:n opetussuunnitelman. Atpo-kokonaisuus on laajuudeltaan yleisen oppimäärän mukainen, 500 tuntia. Se on mahdollista suorittaa kolmessa-neljässä vuodessa. Kun Atpon opiskelija on suorittanut koko oppimäärän, saa hän todistuksen.

Lisäksi opinnot on mahdollista siirtää opiskelijan suostumuksella Koski-tietovarantoon. Takautuvasti opintoja voi viedä Koski- tietovarantoon, jos ne on aloitettu syksyllä 2018 tai sen jälkeen.

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori Mia Pätsi, sähköposti mia.patsi(@)mantsala.fi, kansalaisopiston opettaja Elina Julin, sähköposti elina.julin(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteessä 1. esitetyn aikuisten kuvataiteen perusopetuksen opetussuunnitelman.

Päätös

Liite 1. Mäntsälän kansalaisopiston taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma aikuisten kuvataiteessa (Atpo)

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

80

**Puistoruokailun järjestäminen 2026 ja palautteet kesästä 2025**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

761/02.07.01.01/2025

**Puistoruokailun toteutuminen ja palautteet kesästä 2025**

Mäntsälän kunta järjesti kesäkuussa lapsille ja nuorille suunnattua maksutonta puistoruokailua. Kesäkuun ensimmäisellä viikolla 2.-6.6.2025 puistoruokailua oli keskustassa Myllymäen koulun pihalla. Toisella viikolla 9.-13.6.2025 puistoruokailua järjestettiin Hyökännummen koulun pihalla. Hyvinvointilautakunnan päätöksen mukaisesti kylällä järjestettävä puistoruokailu sidottiin kesäleiriin ja sen sijaintiin, joka vuonna 2025 oli Hyökännummella.

Jokaisena puistoruokailupäivänä ennen ruoanjakoa lapsille järjestettiin eri toimijoiden yhteistyönä kesäistä ohjelmaa, kuten liikunnallisia rasteja, pihapelejä ja maalausta.

Ensimmäisellä viikolla keskustan alueen ruokailuun osallistui päivittäin keskimäärin 93 lasta ja viikon aikana annoksia jaettiin yhteensä 463. Ruokahävikkiä saatiin merkittävästi vähennettyä verrattuna edeltävään vuoteen vastaavan viikon ajalta. Ruokamääriä säädettiin päivittäin yhteistyössä ateriapalveluesihenkilön kanssa. Oheistoimintaan osallistui viikon ajan reilu 100 lasta. Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori tiedusteli lapsilta toiveita oheistoiminnan sisällöistä. Lasten toiveet liittyivät erityisesti perinteisiin leikkeihin ja pallopeleihin. Osa toiveista saatiin toteutettua jo samalla viikolla.

Toisella viikolla ruokailijoiden määrä vaihteli 33–105 välillä, ja viikon aikana jaettiin noin 315 annosta. Oheistoimintaan osallistui viikon aikana 58 lasta. Kävijämäärää oli haastava ennakoida, jolloin myös ruokahävikkiä tuli runsaasti. Kävijämäärään vaikuttivat sijainnin lisäksi myös viileä ja sateinen sää.

Kesän 2025 puistoruokailun toteutuksesta kerättiin palautetta huoltajilta 15.9–29.9. Palautekyselystä tiedotettiin huoltajille Wilman kautta. Palautteita saatiin yhteensä 44 kappaletta. Molempien viikkojen puistoruokailujen keskimääräinen arvosana oli pyöristettynä 8. Puistoruokailu oli palautteen perusteella edeltävien vuosien tapaan hyvin pidetty ja toivottu kesätapahtuma. Palautteissa toistui toive puistoruokailun jatkumisesta läpi kesän, vähintään kaksi viikkoa. Puistoruokailua toivottiin edeltävien vuosien palautteiden tapaan järjestettäväksi tasapuolisemmin eri puolilla kuntaa.

**Puistoruokailun järjestäminen vuonna 2026**

Riittävän kävijämäärän varmistamiseksi ja ruokahävikin vähentämiseksi ehdotetaan, että puistoruokailun järjestämisessä palataan kahteen viikkoon

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

keskustan alueella. Toiminnan hajauttaminen aiheuttaa ennakkoinnin lisäksi haasteita myös taloudellisten- ja henkilöresurssien näkökulmasta. Vapaa-aikapalveluiden näkökulmasta leirimuotoinen toiminta ei ole enää toimivaa, eikä siksi puistoruokailua voida jatkossa sitoa leiritoimintaan, josta hyvinvointilautakunta teki päätöksen vuoden 2025 puistoruokailun osalta.

Keskustan alueen puistoruokailua kehitetään ja tehdään tiiviimmässä yhteistyössä kunnan vapaa-aikapalveluiden kanssa, jotka jatkossa suuntaavaan kesällä toimintaa puistoruokailun yhteyteen.

Valmistelija

Hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Jasmin Airinen, sähköposti  
jasmin.airinen@mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää, että kesän 2026 puistoruokailu järjestetään kesäkuun kahden ensimmäisen viikon aikana Mäntsälän keskustan alueella.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**81****Osavuositarkastus 3/2025 Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

349/02.01.00/2024

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan osavuositarkastuksen 3/2025 tilinpäätösennuste laaditaan 30.9.2025 toteutumatietojen pohjalta.

Osavuositarkastuksessa esitetään

- toimialatarkastus
- talousarvion toteutuminen, keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan taloudellisten tuottojen ja kulujen määriin
- toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat
- ennuste
- osavuositarkastuksessa esitettävät talousarviomuutokset
- investointien toteutuma, poikkeamat ja ennuste

Osavuositarkastuksen pääpaino on merkittävien poikkeamien ennakoinnissa ja niihin varautumisessa tilinpäätöstä ajatellen.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakate oli syyskuun lopussa -39,67 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen nähden on -0,75 milj. euroa (1,9 % lisäys). Toimintatuottoja on kertynyt 2,31 milj. euroa ja toimintakuluja 41,98 milj. euroa. Henkilöstömenot -21,68 milj. euroa (tot. 71,7 %) ovat kasvaneet edelliseen vuoteen vastaavaan ajankohtaan verrattuna -0,33 milj. euroa (1,5 % lisäys).

Tulosalueiden osalta toimintakateen toteutumat 30.9.2025 tilanteessa olivat seuraavat: sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset 67,3 %, opetuspalvelut 74,1 %, varhaiskasvatuspalvelut 68,8 % ja elinikäinen oppiminen 69,3 %.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2025 talousarvioennusteen avulla seurataan kustannuspaineita aiheuttavia tekijöitä.

Kansalaisopistossa opiskelijamäärien mahdollinen lasku voi vaikuttaa kurssimaksutuottoihin. Kurssimaksutuottoja on kertynyt 127 707 € (70,9 % talousarviosta). Kurssien hinnat on tarkistettu ja korotettu lukuvuodelle 2025–2026. Riskinä on opiskelijamäärien mahdollinen lasku ja kurssien toteutumisen epävarmuus (8 kurssia).

Kirjaston varaston sijoittaminen lämpökonttiin on edennyt suunnitellusti, eikä lämpökontista aiheudu lisäkustannuksia kirjastolle.

Uimahallikuljetusten ylittävät kustannukset pystytään kattamaan elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen budjetista.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin vuositavoitteet etenevät suunnitellusti.

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

Uuden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinta on edennyt laajan osallisuutyöskentelyn kautta. Hyvinvointipalvelut toteuttivat hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman asukaskysely, lasten ja nuorten sekä aikuisten työpajat. Kaikkien vaikuttamistoimielinten kanssa pidettiin työpajat. Laadittavan suunnitelman tueksi on koottu laaja tietopohja valtakunnallisista tutkimuksista ja suosituksista. Työ etenee aikataulussa.

Kansalaisopiston asukkaita osallistava toiminta on ollut suunnitelmallista. Kurssien palautekyselyissä opiskelija saattoi esittää kurssitoiveita. Toimiston asiakaspalveluaikoja muutettiin 4.8.2025 alkaen asiakaskyselyjen perusteella. Kansalaisopisto osallistui Harrastemessutapahtumaan.

Tietoa kirjaston yhteisöllisestä toiminnasta on saatu jaettua ja uudet toimintamuodot ovat vakiintumassa, mm. senioreidelle suunnatut teemaluennot. Suunniteltu asiakaskysely siirtyy vuodelle 2026.

Liikunta- ja elintapaohjauksessa asiakasmäärä on pysynyt vakiona, mutta käyntikerrat ovat lisääntyneet 20%. Liikunta- ja elintapaohjauksen sopimus on allekirjoitettu elokuussa.

Harrastamisen Mäntsälän malli –hankkeen harrasteryhmät ovat aloittaneet toiminnan. Toimintaa toteutetaan tällä hetkellä Ehnroosin, Riihenmäen, Hepolan, Saaren, Kirkonkylän, Nummisten ja Hyökännummen kouluilla. Palvelutuottajien haku on jatkuvasti käynnissä, ja tällä hetkellä palvelutuottajia on mukana yhdeksän.

Koulussa tehtävän nuorisotyön kehittäminen jatkuu, ja se on osa perusnuorisotyön kehittämiskokonaisuutta syksyllä 2025. Kohdennettu kouluyhteistyö aloitettiin Ohkolassa ja Hyökännummella yhteistyössä Tuusulan nuorisopalveluiden kanssa. Nuorisotilaan tutustumiset kaikille 6-luokkalaisille on käynnissä ja nuorisopalveluiden toteuttamat teematunnit on aloitettu kouluilla.

Osavuosisikatsaus III/2025 osalta tehdyn ennusteen tarkennuksen jälkeen ei ole tarvetta esittää elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen osalta lisämäärärahaesityksiä.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen osavuosisikatsauksen tulosaluekohtaiset talouden ja tavoitteiden toteutumien 30.9.2025 on esitetty liitteessä 2.

Lautakuntien osavuosisikatsaukset käsitellään kunnanhallituksessa 03.11.2025 ja valtuustossa 10.11.2025.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi,  
controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen osavuosisikatsauksen 3/2025

Päätös

Liite 1. Osavuosisikatsaus 3/2025 Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2025 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Hyvinvointilautakunta  
Hyvinvointilautakunta

§ 68

16.09.2025  
21.10.2025

82

## Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 / Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi

Hyvinvointilautakunta 16.09.2025 § 68

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen vuoden 2026 talousarvion pohjana on talousarviokehys, joka hyväksyttiin kunnanhallituksessa 18.8.2025.

Menojen arvioinnissa on huomioitu kustannustason kasvu niissä kuluerissä, joissa kustannukset ovat tänä vuonna kasvaneet. Palkkojen sivukulut on huomioitu vuoden 2025 tasossa. Talousarvio sisältää palkankorotusten varauksen.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tuloalueen talousarviokehys ja lautakunnan käyttötalousesitys vuodelle 2026 on esitetty alla olevassa taulukossa.

| 4500 ELINIKÄISEN OPPIMISEN JA<br>HYVINVOINNIN PALVELUT | TP 2024           | TA 2025           | Raami Pohja 2<br>2026 | LTK 2026          | Muutos % | Muutos €   |
|--------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|-----------------------|-------------------|----------|------------|
| <b>Tuloarvot ja määrärahat</b>                         |                   |                   |                       |                   |          |            |
| Toimintatulot                                          | 524 784           | 647 100           | 647 100               | 647 100           | 0,00 %   | - €        |
| Valmistus omaan käyttöön                               | 0                 | 0                 | 0                     | 0                 |          | - €        |
| Toimintamenot                                          | -3 636 280        | -4 089 572        | -4 156 060            | -4 171 060        | 0,36 %   | - 15 000 € |
| <b>Toimintakate (Netto)</b>                            | <b>-3 111 496</b> | <b>-3 442 472</b> | <b>-3 508 960</b>     | <b>-3 523 960</b> | 0,43 %   | - 15 000 € |
| <b>Laskennalliset kustannukset</b>                     |                   |                   |                       |                   |          |            |
| Poistot ja arvonalentumiset                            | 0                 | -13 072           | -27 072               | -27 072           |          |            |
| <b>Tehtävän kokonaiskustannukset</b>                   | <b>-3 636 280</b> | <b>-4 102 644</b> | <b>-4 183 132</b>     | <b>-4 198 132</b> |          |            |

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen talousarvioesitys vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 sekä investoinnit vuodelle 2026 on esitetty liitteessä 1. Hyvinvointilautakuntaan nähden sitovat ja kunnan strategian toimeenpanoa tukevat tavoitteet on esitetty liitteessä 2. Liitteessä 3 on henkilöstösuunnitelma vuodelle 2026. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen toiminnan kehittämiseen liittyviä talousvaikutuksia ja karsintoja 2026 on havainnollistettu lautakunnalle oheismateriaalissa.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelualue tukee kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla asiakaslähtöisiä, matalan kynnyksen opisto-, kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluita sekä seniorityötä. Nämä palvelut vahvistavat kunnan veto- ja pitovoimaa.

Vuoden 2026 painopisteet määräytyvät kunnan päivittyvän strategian ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman (2026–2029) mukaan. Tavoitteena on vahvistaa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä kehittää palveluiden tuloksellista yhteistyötä. Edistymisestä raportoidaan säännöllisesti kunnan johdolle ja lautakunnille.

Hyvinvointilautakunta  
Hyvinvointilautakunta

§ 68

16.09.2025  
21.10.2025

Vapaa-aikapalvelut keskittyvät kaikenikäisten hyvinvoinnin edistämiseen: lasten ja nuorten kohtaamiseen, aikuisten liikkumisen tukemiseen ja ikäihmisten toimintakyvyn varmistamiseen. Tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia ja tukea sukupolvien välistä vuorovaikutusta.

Harrastamisen kustannusten hillitsemiseksi vakiinnutetaan Harrastamisen Mäntsälän malli yhteistyössä koulun kerhotoiminnan, paikallisten seurojen ja järjestöjen kanssa.

Nuorisotyön tavoitteena on, että perusnuorisotyö kehittyy toiminnallisesti monimuotoiseksi ja nuorisotyön ja koulun yhteistyö laajenee.

Nivelvaiheiden haasteisiin vastataan yhteistyössä toisen asteen koulutuksen, hyvinvointialueen ja työllisyyspalveluiden kanssa. Etsivä nuorisotyö ja starttivalmennus tukevat siirtymiä opinnoista työelämään.

Liikuntapalveluissa kehitetään matalan kynnyksen liikunta- ja elintapaneuvontaa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Mäntsälän harrastamisen mallin kautta vahvistetaan lasten ja nuorten liikunnallista harrastamista. Eläkeläisten vesiliikuntaa pyritään lisäämään kasvavan kysynnän mukaan.

Liikunnallisen elämäntavan lakimuutos huomioidaan laajasti palvelualueella. Tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumista ja hyvinvointia yhteistyössä esi- ja perusopetuksen kanssa.

Kirjasto edistää lukutaitoa, digiosaamista, osallisuutta ja hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia aineistoja ja palveluita turvallisessa tilassa. Kirjasto osallistuu tapahtumiin, tekee yhteistyötä kunnan toimijoiden ja kumppanikirjastojen kanssa sekä tukee kuntatason lukutaitohanketta.

Kirjaston tarveselvitys laaditaan vuoden 2026 aikana yhteistyössä teknisten ja elinvoimapalveluiden kanssa. Selvitys toimii pohjana hankesuunnittelulle ja palveluiden kehittämiselle.

Kansalaisopisto tarjoaa monipuolisia kursseja lähi- ja verkko-opetuksena, huomioiden paikalliset sivistystarpeet. Vuonna 2026 suunnitellaan Kapos-koulutusta, josta saa opintopisteitä. Opetusta kehitetään hybridimallilla ja digitalisaatiota edistetään. Yhteistyötä kunnan muiden palveluiden kanssa vahvistetaan, ja opiskelijamäärän kasvattaminen on keskeinen tavoite.

Seniorityö vakiinnutetaan osaksi kunnan ennaltaehkäisevää vanhustyötä. Ikäihmisiä osallistetaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen, ja heitä ohjataan sopivien palveluiden pariin.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toteutumisen seuranta ja yhteistyön koordinointi ovat hyvinvointipalveluiden keskeisiä tehtäviä.

Hyvinvointilautakunta  
Hyvinvointilautakunta

§ 68

16.09.2025  
21.10.2025

Kunnan osallisuusmalli luodaan yhteistyössä asukkaiden ja työntekijöiden kanssa. Mallissa määritellään tavoitteet, toimintatavat ja lupaukset kuntalaisille sekä yhteiset pelisäännöt työntekijöille.

Järjestöjen valtakunnalliset valtionavustusten leikkaukset vaikuttavat järjestöjen toimintamahdollisuuksiin. Kunnan avustusmäärärahoja lisätään, jotta järjestöt voivat jatkaa vaikuttavaa työtään.

Taiteen perusopetus keskitetään elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle vuoden 2026 alusta. Musiikkiopiston ostopalvelujen siirto tehdään viimeistään käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Lisäksi selvitetään kunnan kulttuuripalvelujen kokonaisuuden ratkaisut yhdessä hallintopalveluiden kanssa.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi, kirjastopalvelujohtaja Anu Järvi, sähköposti anu.jarvi(@)mantsala.fi, kansalaisopiston rehtori Mia Pätsi, sähköposti mia.patsi(@)mantsala.fi, vapaa-aikapalvelun vastaava Matti Kokko, sähköposti matti.kokko(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin talousarvioesityksen 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2029 sekä investoinnit vuodelle 2026.

Lisäksi hyvinvointilautakunta hyväksyy liitteessä 2 olevat lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet 2026 ja liitteessä 3 olevan henkilöstösuunnitelman 2026.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaan.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029 / Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalue

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2026 / Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalue

Liite 3. Henkilöstösuunnitelma 2026 / Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalue

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025  
269/02.01.00/2025

Vuoden 2026 talousarviovalmistelussa on tehty muutoksia palkankorotusprosenttiin ja henkilöstömenojen tarkastuksia lautakuntien syyskuun talousarvioesitysten jälkeen. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella muutokset johtuvat lähinnä henkilöstökulujen

Hyvinvointilautakunta  
Hyvinvointilautakunta

§ 68

16.09.2025  
21.10.2025

alenemisesta ja opetuspalveluiden kotikuntakorvausmenojen ja -tulojen tarkentumisesta. Edellä mainituista syistä johtuen hyvinvointilautakunnan ja sivistyslautakunnan alaisten toimintojen talousarvioesityksiä tarkennetaan vuodelle 2026.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella on korjattu lahjoitus- ja perintörahoilla palkatun määräaikaisen henkilöstön palkkakustannukset perintörahojen käyttösuunnitelman mukaisiksi. Korjausten vaikutuksesta henkilöstömääräraha alenee 38 716 euroa. Lisäksi talousosasto on korjannut henkilöstömäärähän korostusporosenttia vuodelle 2026 niin, että se alenee 0,1 % yksiköllä. Tämä vähentää tulosalueella henkilöstömenoja 2 074 euroa. Tulosalueen menot pienevät yhteensä 40 790 euroa.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi,  
sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, controller  
Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen henkilöstömenojen 40 790 euron vähenemisen vuoden 2026 talousarvioon.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**83****Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin maksut ja taksat 2026**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

750/02.07.00/2025

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt edellisen kerran taksat ja maksut 22.10.2024 § 203. Viimeisimmät keskeiset muutokset koskivat arvonlisäverokantojen muutoksia, maksuttomuuden selkiyttämistä ja sivistysjohtajan päättäntävaltaa poikkeustapauksissa.

Hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan osalta hinnastoon ei esitetä muutoksia. Kirjaston Ehnroos -huone on poistettu tilavarauksjärjestelmästä ja näin ollen myös tilavarauks hinnastosta, eikä sitä ole enää mahdollista varata ulkoiseen käyttöön. Tämän lisäksi hinnastoon on tehty tekninen korjaus liikuntatilojen osalta tekstiin, johon oli jäänyt maininta 10% arvonlisäverosta. Kirjaus on sittemmin korjattu oikeaksi 14%:iin.

Tila- ja aluevarauks hinnastoon tehdyt muutokset on tuotu lautakunnan nähtäville kokonaisuudessaan oheismateriaalina.

Valmistelija

Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti atte.tikkanen(@)mantsala.fi, sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti(@)mantsala.fi, hallinto- ja kehittämisspäällikkö Annukka Huisko-Moilanen, sähköposti annukka.huisko-moilanen(@)mantsala.fi, palvelualueasihteeri Tiina Airio, sähköposti tiina.airio(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan tilavarauks- ja aluehinnaston hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan osalta. Hinnasto tulee voimaan 1.12.2025.

Päätös

Liite 1. Mäntsälän kunnan tilavarauks- ja aluevuokrahinnasto 1.1.2026

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

84

**Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelun tilannekatsaus: nuorisovaltuuston ajatukset ja lasten työpajan 24.9.2025 tulokset**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025  
699/00.01.02/2025

Kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa laadinnassa on hyödynnetty laajaa asukasosallisuutta ja vaikuttamistoimielimiä.

24.9.2025 kunnantalolle kokoontui noin 45 oppilasta kaikista kunnan kouluista. Tapahtuman tarkoituksena oli koota lasten ja nuorten ajatuksia hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinnan tueksi. Lasten työpajassa korostuivat toiveet monipuolisista ja saavutettavista harrastus- ja ajanviettomahdollisuuksista, turvallisesta arjesta sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisesta. Lapset toivoivat lisää liikunta- ja leikkipaikkoja, ilmaisia harrastuksia, parempia nuorisotiloja sekä mahdollisuuksia eläinten kanssa toimimiseen. Turvallisuutta arkeen tuovat koti, perhe, ystävät, turvalliset aikuiset sekä hyvät liikennejärjestelyt ja viihtyisät ympäristöt. Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävät mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeen, osallistua yhteiseen tekemiseen ja päätöksentekoon sekä nuorten omat tapahtumat. Huolenaiheina nousivat esiin kiusaaminen, yksinäisyys, arjen stressitekijät, päihteet, liikenneturvallisuus ja taloudelliset esteet harrastuksille. Lisäksi lapset toivoivat panostusta luonnon ja ympäristön viihtyisyyteen sekä siisteyteen.

26.9.2025 osana nuorisovaltuuston toiminnan kehittämis- ja ryhmäytymispäivää työskenneltiin lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teeman parissa. Nuorisovaltuusto korostaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä erityisesti monipuolisten ja saavutettavien liikuntamahdollisuuksien lisäämistä, harrastamisen esteiden madaltamista, nuorten oman toiminnan ja tapahtumien kehittämistä, luonnon ja viihtyisyyden lisäämistä, kohtaamispaikkojen kehittämistä sekä mopoilun harrastusmahdollisuuksien parantamista.

Liitteeseen 1 on koottu nuorisovaltuuston ajatuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Liitteeseen 2 on koottu lasten ja nuorten työpajassa kootut näkökulmat.

Valmistelija Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi

Esittelijä Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää merkitä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

Liite 1. Nuorisovaltuuston ajatuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi

Liite 2. 24.9.2025 Lasten ja nuorten työpajan näkökulmat kootusti

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**85****Hyvinvointilautakunnan lausunto keskustan alueen kouluverkkoselvitykseen**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

175/00.01.05/2025

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 23.9.2025 § 92 hyväksynyt Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen luonnoksen. Kuntalaisille varataan Hallintolain 41 §:n mukaisesti vaikuttamismahdollisuus. Sivistyslautakunta pyytää lausunnot kouluverkkoselvityksestä tekninen ja elinvoimalautakunnalta, kuntakehityslautakunnalta ja hyvinvointilautakunnalta.

Lausunnot pyydetään Mäntsälän kunnan hallintosäännössä määritellyn lautakunnan toimivallan näkökulmasta tarkasteltuna. Lausunnot pyydetään antamaan kouluverkkoselvityksen vaihtoehtoista 1 ja 2. Lautakuntien lausunnot tulee toimittaa Mäntsälän kunnan kirjaamoon viimeistään 21.10.2025 mennessä.

Sivistyslautakunta jatkaa asian käsittelyä 28.10.2025.

Hyvinvointilautakunta esittää keskustan alueen kouluverkkoselvitystä koskevassa lausunnossaan seuraavaa:

Hyvinvointilautakunta kiittää mahdollisuudesta lausua kouluverkkoselvityksen luonnoksesta.

Hyvinvointilautakunnan alaisessa toiminnassa koulutilat toimivat kuntalaisten sekä paikallisten seurojen ja järjestöjen yhteisöllisinä tiloina, kokoontumisen ja harrastustoiminnan paikkoina. Tilojen monikäyttöisyys tukee kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja aktiivista elämäntapaa.

Koulujen liikuntasalit ovat koulupäivän jälkeen ja viikonloppuisin paikallisten seurojen ja järjestöjen käytössä. Mikäli kouluverkkoratkaisun myötä päätettäisiin luopua Hepolan koulusta, liikuntasalin käytöstä luopumiseksi tulee löytää toiminnalle vuorot muista lähellä olevista saleista. Muun toiminnan laajuuden hahmottamiseksi on hyvä tuoda esiin, että toimintakauden 2025-26 aikana Hepolan koulun liikuntasaliin sijoittuu viiden eri varaajan vuoroja neljälle eri viikonpäivälle. Viikoittaisia vuoroja on kuitenkin käytössä vain 12 tuntia, mikä on merkittävästi vähemmän kuin keskusta-alueen kouluissa yleisesti on. Mikäli Hepolan koulukiinteistölle ei ole muuta käyttöä, liikuntasalin käytön jatkamiselle ei ole riittäviä perusteita. Hepolan liikuntasaliin tulisi kohdentua selkeästi enemmän seurojen ja järjestöjen toimintaa, sillä 12 viikkotunnin vuoksi liikuntasalin ylläpitokulut ovat liian suuria. Mikäli Hepolan kiinteistölle osoitetaan muuta jatkokäyttöä, voidaan tutkia, sopiiko liikuntasalikäyttö yhteen mahdollisen uuden toiminnan kanssa.

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

Koulupäivän yhteydessä järjestettävä maksuton harrastustoiminta tukee lasten hyvinvointia, osallisuutta ja tasa-arvoa. Harrastamisen Mäntsälän mallin mukainen toiminta kouluilla on laajentumassa. Tavoitteena on tarjota monipuolisesti erilaisia harrastuksia, jotta jokaiselle oppilaalle voisi löytyä mieluista harrastus. Kouluverkon tiivistäminen mahdollistaa oppilaille laajemman harrastustarjonnan koulupäivän yhteyteen kuin hajanainen kouluverkko.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä, että koulutilat ovat terveellisiä ja turvallisia. Hyvinvointilautakunta myös kiittää laadukkaasti toteutetusta lapsivaikutusten arvioinnista, koska siinä esiin tuotuja vaikutuksia voidaan huomioida lasten ja heidän perheidensä elämässä ja tukea heitä muutostilanteessa.

Hyvinvointilautakunta esittää, että kouluverkkoratkaisussa tulee huomioida kuntatalouden tasapainottamisen tarve ja vaikutus koko sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palveluverkkoratkaisun edistämiseen. Kouluverkon tiivistäminen ja tarpeettomista tai huonokuntoisista tiloista luopuminen tuo säästöjä ja sitä kautta myös mahdollisuuksia edistää hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen palveluiden tilakysymyksiä mm. kirjaston ja nuorisotyön tilojen osalta.

Edellä esitettyihin huomioihin perustuen hyvinvointilautakunta puoltaa keskustan kouluverkkoselvityksen jatkovalmistelussa vaihtoehtoa 1.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi,  
opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti  
marko.lipponen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy esittelytekstissä esitetyn lausunnon keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä annettavaksi sivistyslautakunnalle.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Liite 1. Keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025  
Liite 2. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen lapsivaikutusten  
ennakkoarviointiraportti

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**86****Hyvinvointilautakunnan kokous- ja seminaariaikataulut 2026**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

767/00.01.01/2025

Hyvinvointilautakunnan kokoukset pidetään vuonna 2026 tiistaisin klo 17:00 alkaen. Kokous- ja seminaaripäivämääriksi esitetään seuraavaa:

- 24.2.2026 kokous
- 17.3.2026 kokous
- 24.3.2026 hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta yhteinen seminaari klo 17 alkaen
- 21.4.2026 kokous
- 19.5.2026 kokous
- 11.8.2026 hyvinvointilautakunta ja sivistyslautakunta yhteinen talousarvioseminaari klo 17 alkaen
- 18.8.2026 kokous
- 15.9.2026 kokous
- 20.10.2026 kokous
- 14.11.2026 kokous
- 15.12.2026 kokous (ennen kokousta lautakunnan yhteinen jouluruokailu n. klo 16 alkaen)

Valmistelija

Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, hallintoasiantuntija Henna Tulkki, sähköposti henna.tulkki(@)mantsala.fi, hallinnon suunnittelija Atte Tikkanen, sähköposti atte.tikkanen(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta hyväksyy vuoden 2026 kokousaikataulun esittelytekstissä esitetyn mukaisesti.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**87****Otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

Toimielimen tiedoksi on tuotu oheismateriaalina otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset hallintosäännön mukaisesti.

Päätösehdotus

Toimielin päättää, ettei se käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta sen tiedoksi tuotuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Hyvinvointilautakunta

21.10.2025

**88****Ilmoitusasiat**

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

Toimielimelle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- Ikäihmisten neuvoston muistio 4.9.2025
- Vammaisneuvoston muistio 10.9.2025
- Vammaisneuvoston muistio 8.10.2025
- Selvitys valtionavustuksen käytöstä 23.9.2025 (ESAVI/48416/2023)  
Mäntsälän starttivalmennus
- Opetus- ja kulttuuriministeriön kirje vapaan sivistystyön  
oppilaitosten ylläpitäjille 9.10.2025 (VN/28784/2025-OKM-1)
- Syksyn harrastusstipendipäätökset

Päätösehdotus

Toimielin merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös